

Метою здійснення поточного аналізу є комплексна діагностика й оцінка результатів діяльності підприємства, а також ідентифікація та усунення негативних причин, що зумовлюють погіршення економічних показників і, відповідно, стану економічної безпеки підприємства, а також виявлення поточних резервів для її зміцнення.

На відміну від операційного аналізу, поточний аналіз більшою мірою ґрунтується на комплексному підході та дозволяє робити як узагальнені висновки щодо предмета й об'єктів дослідження, так і часткові.

Стратегічний аналіз – це засіб дослідження, який базується на реалізації системного та ситуаційного підходів до аналізу можливостей і факторів впливу на процес стратегічного управління. Метою стратегічного аналізу є опис, пояснення, прогноз об'єкта дослідження; підготовка множини альтернативних напрямів його розвитку; вибір конкретної стратегії і формування всієї системи стратегій [6, 12].

Аналіз господарської діяльності підприємств доцільно проводити в такі терміни: за зміну, добу, декаду, місяць – операційний; за квартал, рік – поточний; один раз в рік, три, п'ять чи десять років – стратегічний.

Результативність операційного, поточного та стратегічного аналізу господарської діяльності підприємства значною мірою залежить від його раціональної організації, що має ряд вимог і повинна ґрунтуватися на плановій основі, найновіших методиках, забезпечувати дієвість та ефективність аналітичного процесу [7, 68].

Аналітичну роботу необхідно здійснювати відповідно до науково обґрунтованої теоретичної концепції, чітко розподілити між виконавцями, раціонально спланувати, інформаційно та методично забезпечити, а її результати – відповідно оформлювати. На цих принципах повинна ґрунтуватися раціональна організація підсистем аналізу, що дозволить попередити або вчасно виявити внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці підприємства і максимально послабити їхню дію. Тобто, взаємопов'язане функціонування підсистем аналізу є однією із визначальних умов високої ефективності системи аналізу в напрямі досягнення прийнятного рівня економічної безпеки підприємства.

Джерела та література

1. Степасюк Л. М., Суліма Н. М., Величко О. В. Економіка і фінанси підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./за ред.: В. К. Збарського, В. І. Мацибори. Київ: ЦП «Компринт», 2013. 300 с.
2. Фролов И. Т. Философский словарь: 6-е изд., перераб. и допол. Москва: Политиздат, 1991. 560 с.
3. Гордієнко Н. І. Конспект лекцій з дисципліни «Фінанси підприємств». Харків: ХНАМГ, 2009. 115 с.
4. Олійничук О. І. Система аналізу в управлінні підприємством, спрямованому на досягнення економічної безпеки. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. № 6. С. 67–68.
5. Рипась-Сарагоси Ф. Б. Основы финансового управленческого анализа. Москва: ПРИОР, 2000. 224 с.
6. Яценко В. Ф. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного управління витратами виробництва на підприємстві (на прикладі підприємств будівництва): автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ: КНЕУ, 2006. 20 с.
7. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб.: 3-тє вид., виправл. і допов. Київ: Знання, 2007. 668 с.

Ситнік В. – студент

Науковий керівник: викл. С. Яковенко
Лозівська філія Харківського
державного автомобільно-дорожнього
коледжу, м. Лозова, Україна

Забезпечення підприємницьких структур фінансово-економічною безпекою

Протягом довгого часу перед суспільством стояла проблема забезпечення економічної безпеки на всіх рівнях. Всі країни прагнули забезпечити стабільний економічний розвиток

своєї держави, а також підприємств. Актуальність цілеспрямованої діяльності в сфері забезпечення економічної безпеки підприємств обумовлена сучасною кризовою ситуацією і процесами модернізації країни.

Економічна безпека підприємства – це стійкий стан його захищеності від негативного впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, дестабілізуючих чинників, при якому забезпечується стабільна реалізація основних комерційних інтересів і цілей статутної діяльності.

В цілому економічна безпека підприємства передбачає:

- високу фінансову ефективність, незалежність і стійкість роботи підприємства;
 - розвиненість і конкурентоспроможність технологічної бази підприємства;
 - високий рівень організації управління підприємством;
 - жорсткий кадровий відбір;
 - забезпечення відповідності екологічним стандартам;
 - ефективний механізм правового регулювання всіх напрямків діяльності підприємства;
- забезпечення інформаційної безпеки роботи підприємства;
- гарантії безпеки працівників підприємства, а також збереження їх майна і професійних інтересів[1].

У певний період свого розвитку кожне підприємство стикається з проблемою захисту своїх інтересів від протиправних дій конкурентів і зазіхань недоброзичливців. В сучасних умовах не завжди цивілізованих конкурентних відносин, недосконалість чинного законодавства, свавілля фіскальних органів і т. п., ще на стадії створення (складання бізнес-плану і проекту статуту) підприємства необхідно передбачити заходи забезпечення економічної безпеки даного підприємства, які дозволять запобігти або зменшити негативний вплив зовнішніх і внутрішніх загроз.

До загальних зовнішніх загроз і дестабілізуючих чинників можна віднести: протиправну діяльність кримінальних структур, конкурентів, фірм і приватних осіб – рекет, експропріація, шантаж. Часто можна зіткнутися з людьми, які займаються промисловим шпигунством або шахрайством, до погроз також можна віднести неспроможних і безвідповідальних ділових партнерів, співробітників, раніше звільнених за різні проступки, а також протиправні дії з боку корумпованих елементів з числа представників контролюючих та правоохоронних органів[2].

До загальних внутрішніх загроз і дестабілізуючих чинників відносять: дії або бездіяльності (в тому числі навмисні і ненавмисні) співробітників підприємства, що суперечать інтересам підприємства, внаслідок яких може бути завдано економічного збитку компанії; витік або втрата конкурентоспроможних інформаційних ресурсів (в тому числі відомостей, що становлять комерційну таємницю та/або конфіденційну інформацію); підрив її ділового іміджу та репутації в бізнес співтоваристві; виникнення проблем у відносинах з реальними і потенційними партнерами та клієнтами; конфліктні ситуації з конкурентами, контролюючими правоохоронними органами, представниками кримінального середовища; виробничий травматизм або загибель персоналу [3].

Нинішній стан української економіки вимагає створення системи економічної безпеки підприємництва, яка зможе забезпечити захищеність життєво важливих інтересів фізичних і юридичних осіб. Під економічною безпекою підприємства розуміється захищеність його науково-технічного, технологічного, виробничого і кадрового потенціалу від прямих (активних) або непрямих (пасивних) економічних загроз. Економічна безпека підприємства – це стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів для запобігання загрозам і забезпечення стабільного функціонування підприємства в даний час і в майбутньому.

Для промислових підприємств оцінка економічної безпеки важлива, в першу чергу, тому, що їх активно задіяний потенціал є визначальним стабілізуючим фактором антикризового розвитку, гарантом економічного зростання і підтримки економічної незалежності і безпеки країни. Проблеми забезпечення економічної безпеки виникають перед кожним підприємством незалежно від того, чим саме компанія займається, не тільки в кризові періоди, але і при роботі в стабільному економічному середовищі.

Проект забезпечення економічної безпеки об'єкту являє собою єдиний організаційно-технічний комплекс, в ході формування якого розробляється концепція забезпечення безпеки об'єкта або політика безпеки. Її основу складає перелік обов'язкових заходів, спрямованих на вироблення плану дій щодо захисту об'єкта: визначення складу служби безпеки (СБ), її місце в організаційній структурі підприємства, сфера її компетенції, права і повноваження, варіанти дій в різних ситуаціях, щоб уникнути конфліктів між підрозділами. Їх підгрунття зазвичай складається саме в тому, що багато хто вважає вимоги, що пред'являються СБ, необґрунтовано завищеними. Дотримання вищевикладених умов дозволить ліквідувати підгрунття для подібних ситуацій або вирішувати їх швидко і безболісно. Політика економічної безпеки визначає правильний з точки зору організації спосіб використання комунікаційних і обчислювальних ресурсів, правила доступу на об'єкт, правила поводження з конфіденційною інформацією, а також процедури запобігання порушень режиму безпеки і реагування на них.

Всі основні положення політики безпеки повинні бути закріплені у відповідних розпорядчих документах, склад і зміст яких визначаються специфікою об'єкта. Однак, як правило, жодна організація не може обійтися без положень про комерційну таємницю, про захист інформації, про адміністратора безпеки мережі, правил, що розмежовують доступ до інформації, що міститься в автоматизованих системах, правил допуску персоналу і відвідувачів в приміщення, де проводиться обробка критичною інформацією, порядку проведення службового розслідування за фактом порушення правил безпеки [4].

Перехід економіки на ринкові відносини вимагає від керівників підприємств не тільки розробки ринкової стратегії, а й стратегії безпеки, що включає спеціальні програми по захисту інтелектуальної власності та економічної безпеки. Відповідно, роль підрозділу, відповідального за проведення даної роботи на підприємстві, що виконує функції дотримання правил політики безпеки і плану захисту, управління засобами захисту, контролю над правильністю їх експлуатації, виявлення спроб та фактів порушень та вжиття заходів щодо їх нейтралізації, також виходить на перший план. Ослаблення практично будь-якої складової інфраструктури підприємства безпосередньо відбивається на його безпеці, тому процес управління підприємством знаходяться в тісному взаємозв'язку з питаннями безпеки.

Джерела та література

1. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. 759 с.
2. Данілян О. Г., Дзьобань О. П., Панов М. І. Національна безпека України: структура та напрями реалізації: навч. посіб. Харків: Фолю, 2002. 285 с.
3. Козаченко Г. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізми забезпечення: монографія. Київ: Лібра, 2003. 280 с.
4. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України. Затверджено наказом Міністерства економіки України від 2 березня 2007 р. № 60.

Солодовнікова К. – студентка

Науковий керівник: ст. викл.

Н. Мешкова-Кравченко

Херсонський національний технічний університет, м. Херсон, Україна

Інформаційно-аналітичні аспекти економічної безпеки бізнесу

В умовах динамічного непередбачуваного зовнішнього середовища пріоритетним завданням для бізнесу є забезпечення економічної безпеки бізнесу. Саме стан економічної безпеки,